

EXPUNERE DE MOTIVE
la proiectul
Deciziei pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui Autorității Naționale
pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 privind
reglementarea serviciului de amator

I. Introducere

Frecvențele radio reprezintă o resursă publică limitată importantă pentru diferite sectoare dintr-o societate, între serviciile de comunicații electronice ce pot fi furnizate regăsindu-se comunicațiile mobile, comunicațiile pe suport radio de bandă largă și comunicațiile prin satelit, transmisiunile de televiziune și de radio, comunicațiile specializate pentru asigurarea desfășurării în bune condiții a transporturilor maritime și aeronautice, a sistemelor de radiodeterminare, comunicațiile în serviciul de amator etc.

Radiocomunicațiile în serviciul de amator cuprind toate tipurile de radiocomunicații civile care funcționează în benzile de frecvențe radio cu statut neguvernamental sau statut partajat (guvernamental/neguvernamental) atribuite serviciilor de amator și amator prin satelit conform Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe (TNABF) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 privind aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio.

Activitatea în serviciul de amator constă în utilizarea undelor radio în scop personal prin elemente proprii de emisie-recepție. În acest fel, radioamatorii din întreaga lume pot comunica liber prin intermediul stațiilor radio în funcție de benzile de frecvențe atribuite în acest scop. Radioamatorismul nu este practicat în scopuri politice sau economice, ci doar în scop personal și fără niciun interes pecuniar, având ca scop autoinstruirea, intercomunicarea și investigațiile tehnice efectuate de radioamatori. Această activitate este recunoscută pe plan internațional la nivelul Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), principalul organism de reprezentare al radioamatorismului fiind Uniunea Internațională a Radioamatorilor (IARU), deopotrivă membru de sector al UIT.

În urma Conferinței Mondiale pentru Radiocomunicații din anul 2003, WRC-03, articolul 25 al Regulamentului Radiocomunicațiilor al UIT, care definește activitatea în serviciul de amator, a fost modificat prin introducerea paragrafului 25.9A, care menționează faptul că „*Statele sunt încurajate să ia măsurile necesare pentru a permite stațiilor de radioamator să fie pregătite și să răspundă nevoilor de comunicare în sprijinul ajutorului în caz de dezastre*”.

Astfel, prin Conferința Mondială pentru Radiocomunicații s-a recunoscut posibilitatea statelor membre ale UIT de a dispune măsurile necesare pe plan național pentru ca în anumite situații de urgență să poată fi utilizată resursa de spectru radio alocată în mod curent serviciului de amator, pentru satisfacerea nevoilor curente în vederea eliminării efectelor generate de o situație de urgență sau pentru coordonarea acțiunilor necesare într-o asemenea situație.

Din punctul de vedere al evoluției normelor naționale aplicabile serviciului de amator, se poate reține că primele condiții de autorizare, precum și regulile după care radioamatorii și-au desfășurat activitatea, au fost reglementate prin dispozițiile Ordinului ministrului comunicațiilor nr. 108/1992 pentru aprobarea Regulamentului de radiocomunicații pentru serviciul de amator din România.

Ulterior, având în vedere modificările legislative ce au intervenit odată cu adoptarea Legii nr. 510/2004 privind reorganizarea Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației și a Hotărârii Guvernului nr. 348/2005 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, legislația subsecventă în domeniu a suferit, la rândul ei, modificări și completări. În acest moment reglementarea serviciului de amator se realizează prin intermediul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 privind reglementarea serviciului de amator.

De asemenea, în anul 2018, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 356/2018 privind unele măsuri sancționatorii în domeniul radiocomunicațiilor având ca scop stabilirea cadrului legal pentru desfășurarea activității de supraveghere și control, precum și de sancționare a eventualelor contravenții săvârșite de operatorii de stații de radiocomunicații și de radioamatori.

II. Măsuri principale incluse în proiectul de decizie

Având în vedere prevederile art. 32 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, conform cărora utilizarea frecvențelor radio în serviciul de amator se realizează fără obținerea unei licențe de utilizare a frecvențelor radio, ANCOM a considerat necesară introducerea în cadrul proiectului a referirii la specificațiile tehnice de interfață radio aplicabile pentru fiecare categorie de echipamente terminale. Reglementările tehnice conțin cerințele pentru utilizarea spectrului radio exceptată de la licențiere a echipamentelor radio terminale ce funcționează în regim de emisie sau emisie/recepție, exclusiv sub controlul unei rețele de comunicații, în benzi atribuite serviciului de amator. Respectarea acestor reglementări va asigura utilizarea frecvențelor radio în siguranță, fără a fi în detrimentul altor utilizatori ai spectrului, și va minimaliza riscul de producere a interferențelor prejudiciabile asupra altor stații de radiocomunicații care utilizează spectrul radio în condițiile legii.

O altă modificare propusă prin prezentul proiect introduce în cadrul art. 6 alin. (6) din Decizia ANCOM nr. 245/2017 a noțiunii de autorizație de radioamator pentru indicativ special. Această modificare a fost făcută având în vedere necesitatea armonizării procedurii de acordare a tuturor tipurilor de indicative în serviciul de amator.

Prin prezentul proiect de modificare a Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017, ANCOM a urmărit de asemenea, introducerea unei reguli de deducere a indicativului unei stații repeatoare sau de radiobaliză din indicativul radioamatorului proprietar al stației respective. Această măsură are drept scop identificarea mai facilă a titularului de autorizație pentru stația repeatoare sau de radiobaliză, precum și pentru protejarea indicativelor scurte, ce urmează să fie dedicate pentru situații speciale, inclusiv cele de urgență, acestea fiind o resursă extrem de limitată. În acest sens a fost introdus un nou articol, articolul 6¹, prin intermediul căruia s-a stabilit mecanismul de acordare a indicativelor pentru stațiile repeatoare, respectiv de radiobaliză, și a fost introdus un nou alineat în cadrul articolului 31 pentru a reglementa păstrarea indicativului în cazul prelungirii valabilității autorizației pentru stații repeatoare, respectiv de radiobaliză.

Modificarea prevederilor art. 9 și 14 din Decizia ANCOM nr. 245/2017 a vizat eliminarea precizărilor cu privire la tipurile de probe de examen susținute în vederea obținerii certificatului de radioamator. Această modificare vine ca urmare a dorinței Autorității de simplificare a modalității de examinare urmărind implementarea pe viitor a examinării online a candidaților.

Prevederile privind modificarea și completarea art. 12 și abrogarea alin. (5) al art. 20 din Decizia nr. 245/2017 vin ca urmare a nevoii de clarificare a dispozițiilor legale în vigoare. Având în vedere faptul că ANCOM a primit de-a lungul timpului solicitări de clarificare a situațiilor în care se poate face trecerea într-o clasă superioară de autorizare, introducerea precizării privind perioada de timp care trebuie să treacă până la solicitarea examinării în vederea obținerii certificatului de radioamator de clasă superioară, vine să clarifice aceste aspecte.

O altă modificare care vine să clarifice dispozițiile legale în vigoare este cea a art. 31 din Decizia ANCOM nr. 245/2017 prin introducerea unui nou alineat, alin. (3), în care se precizează faptul că în cazul prelungirii valabilității autorizației pentru stații repeatoare, respectiv de radiobaliză, se vor menține indicativele acordate inițial. Această propunere vine din necesitatea armonizării procedurii de acordare a tuturor tipurilor de indicative în serviciul de amator.

Având în vedere evoluția situației epidemiologice determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și preocuparea statului de a veni în ajutorul cetățenilor prin facilitarea accesului la instituțiile publice și oferirea posibilității de a depune și de a ridica documentele solicitate în format electronic, ANCOM propune prin acest proiect introducerea acestei facilități și în activitatea de autorizare și certificare în serviciul de amator. În acest sens a fost introdus un nou articol, art. 35¹, prin care se oferă posibilitatea de a solicita eliberarea autorizațiilor de radioamator, autorizațiilor de stație repeatoare, respectiv de radiobaliză și a certificatelor de radioamator în format electronic.

În anul 2018, ulterior publicării Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 356/2018 privind unele măsuri sancționatorii în domeniul radiocomunicațiilor prin intermediul căreia s-a stabilit cadrul legal pentru desfășurarea activității de supraveghere și control, precum și de sancționare a eventualelor contravenții săvârșite de radioamatori. Astfel, este necesară introducerea unui nou articol în cadrul Deciziei ANCOM nr. 245/2017, art. 39¹, text prin care s-a realizat trimiterea la noul cadru legal aplicabil în cazul nerespectării dispozițiilor privind condițiile de utilizare a benzilor de frecvențe radio în serviciul de amator. De asemenea, având în vedere faptul că anumite obligații stabilite prin intermediul Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 se regăseau și în prevederile Legii nr. 356/2018, pentru evitarea paralelismelor, prin prezentul proiect au fost abrogate prevederile punctului 4 din Capitolul II – „Nivelurile de putere de emisie” și punctele 11, 12, 17, 20-22 din Capitolul IV – „Norme de utilizare a stațiilor radio”.

Având în vedere modificările aduse Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio odată cu adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2020 privind aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio, a fost necesară modificarea punctului 1 din Capitolul II – „Nivelurile de putere de emisie” și actualizarea benzilor de frecvențe radio pentru serviciul de amator și amator prin satelit în conformitate cu noile prevederi. De asemenea, s-au introdus în tabel informații cu privire la statutul benzilor, respectiv dacă acestea sunt cu utilizare guvernamentală, neguvernamentală sau în partaj guvernamental/neguvernamental, precum și necesitatea parcurgerii sau nu a procedurii de coordonare internă între instituțiile responsabile pentru gestionarea spectrului radio. Această procedură a fost reglementată prin introducerea punctelor 1¹ și 1² în cadrul Capitolului III – „Condiții privind utilizarea unor niveluri de putere mărite” și prevăd pașii care trebuie urmați în cazul solicitărilor primite pentru benzile în partaj în care serviciul de amator deține un statut primar sau în cazul celor primite pentru benzile în partaj în care serviciul de amator deține un statut secundar.

O altă modificare propusă prin prezentul proiect a fost introducerea în cadrul Capitolului IV – „Norme de utilizare a stațiilor radio”, a obligației de a nu se codifica/crypta transmisiile între stațiile din serviciul de amator conform articolului 25, punctul 25.2A din Regulamentul Radiocomunicațiilor al UIT.

Prin proiectul de decizie s-a urmărit, de asemenea, clarificarea unor neînțelegeri apărute ca urmare a adoptării Legii nr. 356/2018 care, în cuprinsul art. 4 alin. (2), a stabilit o serie de obligații în sarcina titularilor de autorizații de radioamator, printre care cea de la lit. g), de a menține „o copie audio a traficului realizat pe stația radio pentru o durată de un an, în condițiile stabilite prin actele normative în vigoare”. Având în vedere sesizările primite de ANCOM prin care se cereau informații cu privire la aplicarea acestor prevederi, prin modificarea punctelor 13 și 14 din Capitolul IV – „Norme de utilizare a stațiilor radio”, s-a dorit clarificarea tuturor nelămuririlor apărute de-a lungul timpului.

Modificarea punctului 16 din Capitolul IV – „Norme de utilizare a stațiilor radio” are în vedere o mai bună clarificare a regulilor de utilizare a stațiilor radio în serviciul de amator.

În scopul actualizării prevederilor ce reglementează serviciul de amator la realitățile prezente, ținând cont, de asemenea, de deciziile luate în cadrul Conferinței Mondiale pentru Radiocomunicații privind măsurile ce pot fi luate pe plan național pentru ca în anumite situații de urgență să poată fi utilizată resursa de spectru radio alocată în mod curent serviciului de amator, ANCOM propune în prezentul proiect o serie de măsuri pentru asigurarea accesului la comunicațiile de urgențe pe o stație repeatoare. Astfel, se propune completarea Capitolului IV – „Norme de utilizare a stațiilor radio” cu reglementări prin intermediul cărora se stabilește accesul la stațiile repeatoare pe principiul nivelului de prioritate și, de asemenea, se introduce obligația introducerii pauzelor între perioadele de transmisie pentru a se da posibilitatea și altor stații individuale să efectueze apeluri pe respectiva stație repeatoare, asigurând accesul cu prioritate la comunicațiile de urgență.

De asemenea, se propune completarea Anexei la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 245/2017 cu un nou Capitol, Capitolul V - „Norme de utilizare a stațiilor radio în situații de urgență”, în cuprinsul căruia sunt introduse două noi obligații pentru titularii autorizațiilor de radioamator pentru stații repeatoare. Prima obligație este aceea de a se asigura că stația repeatoare va avea cel puțin un canal de urgență, care să poată prelua neîngrădit comunicațiile de urgență, a doua obligație fiind aceea de a asigura înregistrarea legăturilor desfășurate pe canalele de urgență în regim automat pe stația repeatoare, cu păstrarea copiilor de trafic timp de 1 an de zile.

În cuprinsul Capitolului V din Decizia nr. 245/2017 ANCOM a considerat necesară indicarea frecvențelor radio pentru comunicații terestre care vor fi utilizate de canalele de comunicații pentru situații de urgență având în vedere definirea acestora la nivelul Uniunii Internaționale a Radioamatorilor (IARU), precum și experiența unor state din cadrul CEPT și faptul că ANCOM a organizat de-a lungul timpului consultări publice privind necesitatea introducerii unor astfel de tipuri de comunicații, iar rezultatul acestor consultări a fost unul pozitiv.

Proiectul de decizie este atașat prezentei expuneri de motive și va fi supus consultării publice, prin publicarea acestuia pe pagina de internet a ANCOM.